

MEZINÁRODNÍ VĚDECKÁ KONFERENCE

Insolence 2019: Preventivní a včasné restrukturalizace - cesta ke zvýšení výkonnosti a konkurenceschopnosti ekonomiky ČR v rámci globalizovaného prostředí

23. 5. 2019, Praha

Vysoká škola ekonomická v Praze,
Fakulta podnikohospodářská

pod záštitou rektorky VŠE v Praze prof. Ing. Hany Machkové, CSc.

Konference se konala v rámci projektu TAČR TL 02000467 „Vývoj preventivních předinsolvenčních a insolvenčních restrukturalizací podniků ve finančních obtížích, možnosti zvýšení využívání a úspěšnosti těchto postupů pomocí stanovení systému včasného varování a stanovení postupů pro preventivní restrukturalizace“ mezinárodní vědeckou konferenci

Mezinárodní vědecká konference, 23. 5. 2019, Praha,

Insolvence 2019:

*Preventivní a včasné restrukturalizace - cesta ke zvýšení výkonnosti a konkurenceschopnosti ekonomiky ČR v rámci globalizovaného prostředí
(VŠE 2019)*

Sborník abstraktů

ODBORNÝ GARANT KONFERENCE:

prof. Ing. Luboš Smrčka, CSc.

VĚDECKÝ A PROGRAMOVÝ VÝBOR

prof. Ing. Jiří Hnilica, Ph.D., Vysoká škola ekonomická v Praze

prof. Ing. Eva Kislingerová, CSc., Vysoká škola ekonomická v Praze

prof. Ing. Luboš Smrčka, CSc., Vysoká škola ekonomická v Praze

doc. JUDr. Bohumil Havel, Ph.D., vědecký pracovník ÚSP AV ČR

doc. JUDr. Tomáš Richter, LL.M., Ph.D., Karlova Univerzita, Institut ekonomických studií

Ing. Jaroslav Schönfeld, Ph.D., Vysoká škola ekonomická v Praze

JUDr. Ing. Zdeněk Strnad, Ph.D., Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

JUDr. František Púry, Ph.D., soudce Nejvyššího soudu České republiky, předseda

ORGANIZAČNÍ VÝBOR

Mgr. Dagmar Schönfeldová, Vysoká škola ekonomická v Praze

Ing. Michal Kuděj, Vysoká škola ekonomická v Praze

Ivana Vostřelová, Vysoká škola ekonomická v Praze

Ing. Lee Louda, Ph.D., Vysoká škola ekonomická v Praze

RECENZENTI SBORNÍKU

doc. JUDr. Bohumil Havel, Ph.D.

Mgr. Dušan SEDLÁČEK

Obsah

Mikroekonomické prostředí – struktura ekonomiky z hlediska typů podniků a motivace podniků a jejich vlastníků k včasnému řešení podnikové krize	5
<i>Daniel Hříbal</i>	
Národohospodářské aspekty úpadku podniku a preventivní restrukturalizace	6
<i>Michal Kuděj</i>	
Problematika daně z přidané hodnoty při vydání výtěžku zpeněžení zajištěnému věřiteli v insolvenčním řízení	7
<i>Dušan Sedláček</i>	
Jsou formální restrukturalizace skutečně úspěšné?	8
<i>Jaroslav Schönfeld</i>	
Přínosy a úskalí úvěrového financování	9
<i>Petr Sprinz</i>	
Behaviorální souvislosti (nejen) neformálních restrukturalizací	10
<i>Luboš Smrčka</i>	
Možnosti postupu vůči nekalým úkonům dlužníka	11
<i>Lee Louda – Martin Hejný</i>	
Možnosti implementace směrnice o preventivních restrukturalizacích a druhé šanci do národní právní úpravy – co by implementace znamenala z pohledu českého práva a legislativy	12
<i>Bohumil Havel</i>	
Oceňování majetkové podstaty pro účely reorganizace z právního pohledu	13
<i>Václav Žalud</i>	
Poznámky k (zdánlivé) kolizi některých pasáží IZ	14
<i>Zdeněk Strnad14</i>	
Trnitá cesta Evropou k preventivní restrukturalizaci	15
<i>Klára Vítková – Ondřej Zezulka</i>	
Některé aspekty financování podniku úpadce podle nové evropské směrnice	16
<i>Eva Kislíngrová</i>	
Ocenění podniku v insolvenčním řízení z pohledu báze hodnoty	17
<i>Jana Němečková</i>	

Mikroekonomické prostředí – struktura ekonomiky z hlediska typů podniků a motivace podniků a jejich vlastníků k včasnému řešení podnikové krize

Daniel Hříbal

ABSTRAKT

Článek se zabývá otázkami motivací vlastníků ke včasnému a efektivnímu řešení potíží jejich podniků. Reflektuje skutečnost, že ve struktuře české ekonomiky jsou dominantní vlastnický řízené či rodinné firmy, jejichž specifický způsob řízení (silná ingerence vlastníka) ovlivňuje i reakci na krizi. Vychází ze zjištění, že podniky vstupují do pokusů řešit vzniklé problémy (například pomocí moratoria) příliš pozdě. Lze dokonce jednoznačně říci, že většina těchto pokusů se odehraje až v době, kdy kvůli objektivním finančním výsledkům podniků lze konstatovat nemožnost sanačního řešení problému. Přitom motivace vlastníků firem k preventivnímu řešení krize je dosud nízká, což je způsobeno řadou nefinančních hledisek, neznalostí či neschopností vážné potíže podniku rozpoznat. Článek se také pokouší o základní analýzu problematiky z hlediska nové evropské Směrnice o rámcích preventivní restrukturalizace, která by mohla přinést do prostředí řešení podnikové krize vhodné nástroje k odvrácení úpadku s využitím signálů včasného varování.

Klíčová slova: Malá a střední firma; Preventivní restrukturalizace; Reorganizace; Rodinný podnik; Úpadek.

Microeconomic Environment – Structure of the Economy in Terms of Types of Enterprises and Motivation of Enterprises and their Owners to Timely Address Business Crisis

ABSTRACT

This article focuses on the motivation of owners of enterprises to timely and effectively address their companies' problems. It reflects the fact that the structure of the Czech economy is dominated by owner-managed or family-owned businesses, whose specific style of management (strong owner's interference) also affects their reaction to crisis situations. The article follows the finding that businesses are entering into attempts to solve their economic problems too late (e.g. through a moratorium). It can even be stated that most of these attempts only take place at a time when rescuing of companies is impossible due to their objectively poor financial results. At the same time, motivation of business owners to prevent the crisis by proactive management is still low, which is caused by a number of non-financial aspects, ignorance or inability to recognize serious difficulties of their company. The article also tries to present a basic overview of these issues from the perspective of the new European Guidelines on Preventive Restructuring Frameworks, which could bring appropriate tools into the crisis prevention environment, including the early warning system, that help enterprises to avoid insolvency situations.

Key words: Small and Medium Enterprises; Preventive Restructuring; Reorganization; Family Business; Bankruptcy.

JEL classification: G30, G33, K22

Národohospodářské aspekty úpadku podniku a preventivní restrukturalizace

Michal Kuděj

ABSTRAKT

Příspěvek se zabývá analýzou vybraných makroekonomickými aspektů podnikových úpadků a odhadem dopadů těchto úpadků na klíčové makroekonomické veličiny, jako je zaměstnanost, spotřeba, investice, produkce a HDP. Když na konci roku 2016 představila Evropská komise návrh směrnice o preventivní restrukturalizaci, uvedla ve své tiskové zprávě mimo jiné, že v Evropské unii končí každoročně v úpadku 200 000 firem, což vede k zániku 1,7 milionu pracovních míst. Cílem tohoto příspěvku je analyzovat potenciální dopady úpadků podniků v České republice, a to nejen z hlediska počtu ohrožených pracovních míst, ale také z hlediska možné ztráty příjmů v důsledku případného zániku ohrožených pracovních míst s dopadem těchto dějů na spotřebu a dále také z hlediska neefektivní alokace aktiv v podnicích ohrožených úpadkem. Hlavní otázky jsou jaká je z uvedených hledisek míra dopadu podnikových úpadků a dále pak, které z uvedených hledisek má potenciálně největší váhu. Výsledky analýzy ukázaly, že úpadky podniků mají nejen významné důsledky pro zaměstnanost vlivem ztráty pracovních míst (jak uvedla Evropská komise), ale že jsou zde další ekonomicky podstatné dopady, a to zejména na investice vlivem ztrát věřitelů z titulu jejich pohledávek neuhrazených v důsledku úpadku podniku.

Klíčová slova: Úpadek; HDP; Spotřeba; Investice; Zaměstnanost; Efektivní alokace aktiv.

National Economic Aspects of Bankruptcy and Preventive Restructuring of Companies

ABSTRACT

This article analyses selected macroeconomic aspects of corporate bankruptcies while estimating the effects that such bankruptcies have on some of the key macroeconomic factors such as employment, consumption, investments, production, and GDP. When presenting its proposal for a directive on preventive restructuring in late 2016, the European Commission stated in its press release, among other information, that 200,000 companies go bankrupt in the EU every year, leading to the yearly loss of 1.7 million jobs. The objective of this article is to analyse potential consequences of corporate bankruptcies in the Czech Republic, not only in terms of the number of jobs in danger, but also in terms of incomes potentially lost as a consequence of the nonexistent jobs. It also analyses the possible negative effects of such processes on consumption, as well as ineffective allocation of assets in companies facing the risk of bankruptcy. The key questions are: (i) What is the impact of bankruptcies in terms of the aspects mentioned above? and (ii) Which of the aforesaid aspects has the potentially highest weight? Our analysis has shown that corporate bankruptcies have severe effects on employment as a consequence of lost jobs (as stated by the European Commission), as well as other material impacts, including, in particular, impacts on investments as a result of losses incurred by creditors in connection with receivables unpaid because of bankruptcies.

Key words: Bankruptcy; GDP; Consumption; Investments; Employment; Effective asset allocation.

JEL classification: E01, E21, E22, G33, G34

Problematika daně z přidané hodnoty při vydání výtěžku zpeněžení zajištěnému věřiteli v insolvenčním řízení

Dušan Sedláček

ABSTRAKT

Tento příspěvek se zabývá problematikou DPH při uspokojování pohledávky zajištěného věřitele z výtěžku zpeněžení zajištěného majetku v insolvenčním řízení, a to za situace, kdy je úpadek dlužníka, který je plátcem DPH, řešen konkursem. Ukazuje se, že znění insolvenčního zákona nedává jednoznačnou odpověď na otázku, zda lze DPH spojenou s výtěžkem zpeněžení použít k uspokojení pohledávky zajištěného věřitele v celém rozsahu či jen částečně (jako náklad spojený se zpeněžením) nebo naopak vůbec s argumentem, že DPH součást výtěžku zpeněžení netvoří. Aktuální rozhodovací praxe je rozpolcená, neboť Vrchní soud v Olomouci zastává názor, že celý výtěžek zpeněžení včetně příslušné DPH náleží zajištěnému věřiteli, zatímco Vrchní soud v Praze se přiklání k závěru, že DPH je insolvenční správce povinen odvést příslušnému správci daně. Sjednocení této rozhodovací praxe bude muset přinést až Nejvyšší soud. Dále lze uvažovat i o tom, že DPH by bylo možné z výtěžku zpeněžení odečíst jen v rámci pětiprocentního limitu pro náklady na zpeněžení, nebo o tom, že DPH by nebyla vyplacena zajištěnému věřiteli, ale insolvenční správce by ji použil na uspokojení pohledávek za majetkovou podstatou (včetně daňových) a pohledávek jim na roveň postavených podle jejich pořadí stanoveného insolvenčním zákonem.

Klíčová slova: Insolvenční řízení; Daň z přidané hodnoty; Zpeněžení majetkové podstaty.

Value-Added Tax Issues when Transferring Sale Proceeds to a Secured Creditor in Insolvency Proceedings

ABSTRACT

This article looks at VAT when a secured creditor's claim is satisfied through the proceeds from the sale of secured assets in insolvency proceedings and the insolvency of the debtor registered for VAT is resolved in bankruptcy proceedings. The wording of the Insolvency Act fails to provide an unambiguous answer as to whether VAT related to the proceeds can be used to satisfy a secured creditor's claim in full or partially (as a cost related to the sale) or not at all on the grounds that VAT is not part of the proceeds from the sale. The recent court judgements are inconsistent, as the High Court in Olomouc rules that the entire proceeds from the sale, including applicable VAT, belong to the secured creditor, while the High Court in Prague tends to conclude that the insolvency trustee must deduct the VAT and pay it to the tax authority. These conflicting views will have to be unified by the Supreme Court. We may further consider that VAT could be subtracted from the proceeds of the sale only within the 5% limit for the costs of the sale, or that VAT would not be paid to the secured creditor but used by the insolvency trustee to satisfy claims against the estate (including tax claims) and claims ranking *pari passu* with them in the order stipulated in the Insolvency Act.

Key words: Insolvency proceedings; Value-added tax; Realization of assets in bankruptcy.

JEL classification: G30

Jsou formální restrukturalizace skutečně úspěšné?

Jaroslav Schönfeld

ABSTRAKT

Práce vychází z řady výzkumů uskutečněných na Vysoké škole ekonomické v Praze a z analýz získaných dat. Zabývá se skutečným využíváním institutu moratoria tak, jak je definován v insolvenčním zákoně, a zkoumá především stav plnění cílů, kvůli kterým byl tento institut do zákona a do celého právního systému v České republice vložen. Podobně také analyzuje postup a výsledky předbalených reorganizací. Na základě zkoumání všech povolených moratorií je konstatováno, že tento institut je za prvé využíván pouze okrajově a za druhé se nestal ani postupem, který by byl využíván dlužníky ve snaze odvrátit úpadek podniku. Základní problém je spatřován v prokázané skutečnosti, že v době vstupu do procesu moratoria jsou již podniky v poslední fázi svého krizového vývoje a dosahované finanční výsledky (ekonomické ukazatele) již neopravňují k naději na odvrácení úpadku a dokonce povětšinou ani k naději na to, že by úpadek mohl být řešen sanačním postupem. V principu identické závěry pak vyplývají z analýzy předbalených reorganizací, u kterých je podobně konstatována velmi nízká úspěšnost procesu, neboť u více než 40 procent takto zahájených reorganizací došlo prokazatelně k přeměně na konkurz, naopak u pouhé čtvrtiny je možné konstatovat úspěšné ukončení restrukturalizace. V případech ještě probíhajících je tedy možné předpokládat podobný poměr mezi úspěchem a neúspěchem, což by ale značilo, že podíl neúspěšných pokusů dosáhne po pravomocném ukončení všech případů hodnoty vyšší než 60 procent.

Klíčová slova: Konkurz; Moratorium; Reorganizace; Restrukturalizace.

Is Formal Restructuring Really Successful?

ABSTRACT

The paper is based on several surveys carried out at the University of Economics in Prague and on the analysis of the collected data. It deals with the actual use of moratorium as defined by the Insolvency Act, exploring especially how it succeeds in fulfilling the goals originally set by the Act. Similarly, it also studies the processes and outcomes of pre-packed reorganizations. Based on the analysis of all granted moratoria, it is firstly stated that this measure has been used rather seldom, and secondly that it has not become a process used by the debtors trying to avert the bankruptcy of a company. The key problem lies in the proven fact that when entering the moratorium process, the companies find themselves already in the last stage of their crisis development and their economic indicators (financial results) provide no hope for averting the bankruptcy nor for solving the bankruptcy by rescue. Basically the same results follow from the analysis of pre-packed reorganizations. The success rate of this process is similarly low: more than 40 per cent of such reorganizations were subsequently turned into bankruptcies, in only a quarter of them reorganization was successfully finished. In ongoing cases one can assume a similar rate of success and failure, which means that after all final court decisions, the number of unsuccessful attempts will amount to more than 60 per cent.

Key words: Liquidation; Moratorium; Reorganization; Restructuring.

Key words: G30, G32, G33, K22, M21

Přínosy a úskalí úvěrového financování

Petr Sprinz

ABSTRAKT

Úvěrové financování v insolvenčním řízení má dlužníku zásadně napomoci zachovat či obnovit provoz závodu. V podstatě nelze předpokládat, že by bez úvěrového financování byl možný sanační postup řešení úpadku dlužníka, neboť sám princip úpadku předpokládá, že pro další fungování podniku je nutné nové financování. Jeho význam se objevuje především v reorganizaci, ale své místo může nalézt i v konkursu. Příspěvek se zabývá přínosy a úskalími úvěrového financování a otevírá několik vybraných otázek, na které nelze nalézt jednoznačné odpovědi. Patří mezi ně například naprosto zásadní otázky kolem samotných podmínek úvěrového financování a toho, co je možné a co již není možné považovat obecně za standardní podmínky, nejednoznačná je i otázka přezkoumání těchto podmínek *ex post* a řada dalších.

Klíčová slova: Úvěrové financování; Smlouvy o úvěrovém financování; Status pohledávek z úvěrového financování.

Benefits and Pitfalls of Debtor-in-Possession Financing

ABSTRACT

Debtor-in-possession financing in insolvency proceedings should significantly help the debtor to preserve or restore the operation of their business. In fact, solving bankruptcy of a debtor by rescue procedures is impossible without debtor-in-possession financing, because the principle of bankruptcy means that new financing is required for the company to keep operating. The importance of debtor-in-possession financing becomes evident mainly in reorganization, but it can also find its place in liquidation. The article analyses the pros and cons of debtor-in-possession financing and opens several selected questions to which there are no clear-cut answers. They include questions concerning the basic conditions of debtor-in-possession financing in terms of which conditions can generally be considered as standard and which cannot, and also the ambiguous question of re-examining the conditions *ex post*.

Key words: Debtor-in-possession (DIP) financing; Debtor-in-possession financing agreements; Status of claims arising from DIP financing.

JEL classification: G30

Behaviorální souvislosti (nejen) neformálních restrukturalizací

Luboš Smrčka

ABSTRAKT

Práce vychází z výsledků vlastních výzkumů, ve kterých byla zkoumána ochota managerů a vlastníků „platit za štěstí“ a vynaložit prostředky na možnost spolupracovat (ekonomicky kooperovat) s jedincem, který byl v podmínkách experimentu obdařen „štěstím“. Toto „štěstí“ nemělo přitom jakékoliv racionální jádro (výsledek lepších zkušeností, lepších znalostí), ale objektivně bylo naprosto nahodilé (odhad výsledku házení mincí). Údaje získané vlastním výzkumem byly porovnány s daty z experimentů. Práce dále interpretuje tyto výsledky směrem k rozhodovacím procesům týkajícím se personální problematiky, které se odehrávají během sanačních snah dlužníků v defaultu. Studie dochází k závěru, že jakkoliv lze v řadě případů oponovat ztrátou kontinuity či know-how a dalšími argumenty, přesto je řešení personální problematiky zásadní přeměnou managementu racionálnějším řešením, než jsou řešení jiná.

Klíčová slova: Behaviorální ekonomie; Informační asymetrie; Management; Riziko; Sanace.

Behavioral Aspects (Not Only) of Informal Restructuring

ABSTRACT

The paper is based on the results of our own research which looked into the willingness of managers and owners to “pay for good luck” and spend some money for being able to cooperate (economically) with an individual who was endowed with “luck” during the experiment. This “luck” had no rational foundations (it was not the outcome of better experience, better knowledge) since it was objectively quite random (guessing the results of a coin flip). The data obtained from our research were compared with data from previous experiments. The paper then interprets the results in terms of decision-making processes relating to possible displacement of managers during rescue processes of debtors in default. The study concludes that despite potential loss of continuity or know-how and other arguments, a fundamental change in the company’s management is a far more rational solution compared to other solutions.

Key words: Behavioral economics; Information asymmetry; Management; Risk; Rescue.

JEL classification: D9; G33; O15

Možnosti postupu vůči nekalým úkonům dlužníka

Lee Louda – Martin Hejný

ABSTRAKT

Příspěvek se zabývá možnostmi postupu insolvenčního správce při ochraně zájmů věřitelů v rámci insolvenčního řízení, a to s důrazem na obranu proti nestandardním úkonům dlužníka. Na konkrétním případě z praxe jsou zde stručně nastíněny úvahy a následný postup správce směřující k ochraně zájmů všech věřitelů a k získání majetku zpět do majetkové podstaty dlužníka. V uvedeném případě přitom správce využil širokou škálu možností, které mu dává nejen insolvenční zákon, ale i zákon o obchodních korporacích a občanský zákoník. Skutečnost, že dosud jsou podobné důsledné postupy používány spíše v ojedinělých případech, je možné považovat za jeden z možných důvodů spíše nižšího uspokojování věřitelů v insolvenčních řízeních. Důslednější využívání všech možností nabízených legislativou by totiž rozšířilo prostor, ve kterém lze nacházet majetek použitelný pro zpeněžení ve prospěch věřitelů i v rámci majetku členů statutárních orgánů dlužníka. Dále také lze předpokládat, že důsledný postup věřitelů (insolvenčních správců) by v delším horizontu vedl k vyšší míře opatrnosti na straně dlužníků a k tomu, že by situace dlužníků byla řešena dříve a odpovědněji.

Klíčová slova: Insolvenční řízení; Neúčinnost; Odporovatelnost; Započtení; Ručení; Postavení správce v rámci insolvenčního řízení.

Ways of Legal Recourse against Debtor's Unfair Acts

ABSTRACT

The article deals with the possible course of action of the insolvency administrator in the insolvency proceedings in the protection of creditors' interests with a special emphasis on the defense against non-standard acts of the debtor. Considerations and follow-up procedure of the administrator to protect the interests of all creditors and to recover assets back to the debtor's assets are outlined on a particular case. In the case in question, the administrator used a wide range of options provided not only by the Insolvency Act, but also by the Act on Business Corporations and the Civil Code. The fact that such conscientious effort has not been made more frequently may be one of the reasons why creditors have been satisfied to a relatively low extent during insolvency proceedings. A more complex use of all the possibilities provided by the existing legislation would extend the leeway for finding assets that could be sold to satisfy the creditors. They may include the assets owned by the members of the debtor's statutory bodies. Furthermore, it can be assumed that a more conscientious action by the creditors (insolvency administrators) would in the long term bring two results: the debtors would proceed with more caution and the situation of the debtors would be solved earlier and with more responsibility.

Key words: Insolvency proceedings; Voidability; Unenforceability; Set-off; Guarantee, Position of the administrator in the insolvency proceedings.

JEL classification: G30; G33; K22

Možnosti implementace směrnice o preventivních restrukturalizacích a druhé šanci do národní právní úpravy – co by implementace znamenala z pohledu českého práva a legislativy

Bohumil Havel

ABSTRAKT

Článek má za cíl posoudit základní metodologická východiska transpozice Směrnice o preventivních restrukturalizacích do českého práva. České právo má od roku 2006 relativně moderní insolvenční právo, které pro řešení firemního úpadku realizuje také tak zvaný *pre-pack approach*. Ačkoliv ekonomické analýzy ukazují, že i stávající pojetí reorganizací je efektivnější než řešení konkursní, formálnost celého procesu ne vždy pomáhá. Formulace neformálních restrukturalizací, jak je nově obsahuje směrnice, by měla pomoci některé problémy překlenout, resp. snížit náklady celého procesu. Zůstává však otázkou, zda se má jednat o zcela nový nástroj, arbitrárně volitelný, nebo zda má jít o součást insolvenčního řízení, potažmo insolvenčního práva. Právní řád je schopen pojmout jakékoliv řešení, je proto třeba spíše zvažovat, které z nich bude z pohledu firemních sanací efektivnější a *ex ante* více motivační. Článek se pokouší formulovat základní metodologické teze, které by měly či mohly být pro konečné rozhodnutí klíčové, případně by pro něj měly dát alespoň východiska.

Klíčová slova: Úpadek; Sanace podniku; Pre-pack approach; Dohoda; Reorganizace.

Implementing the Directive on Preventive Restructuring and Second Chance into the National Legislation – What Would the Implementation Mean from the Perspective of Czech Law

ABSTRACT

This paper addresses the basic methodological grounds for the transposition of the Directive on preventive restructuring frameworks into Czech law. The Czech insolvency law has been quite modern since 2006, also providing the *pre-pack approach* for solving corporate bankruptcy. Despite the fact that economic analyses show that the current approach to reorganizations is more effective than liquidation, the process is quite formal and not always helpful. The definition of informal restructuring, as included in the new Directive, should help to overcome some of the problems, i.e. decrease the costs of the whole process. However, the question remains as to whether this should be a completely new tool, chosen arbitrarily, or should it become a part of insolvency proceedings, thus insolvency law. The legal system is capable of incorporating either solution, it should therefore be considered which one is more effective in terms of corporate rescue and more motivating *ex ante*. The paper formulates the basic methodological principles that should or could be crucial for the final decision, or at least should provide firm foundations before that decision is taken.

Key words: Bankruptcy; Corporate rescue; Pre-pack approach; Directive on preventive restructuring frameworks; Czech Insolvency Act; Arrangement; Reorganization.

Oceňování majetkové podstaty pro účely reorganizace z právního pohledu

Václav Žalud

ABSTRAKT

Soudní znalci nejsou jednotní v tom, jak určit cenu majetkové podstaty v reorganizaci podle § 155 IZ. Jedni znalci jako cenu majetkové podstaty označují cenu majetku vycházející z předpokladu zastavení provozu podniku. Jiní znalci naopak za cenu majetkové podstaty vydávají teprve její likvidační hodnotu, tedy hodnotu vzniklou odečtením tzv. likvidačních nákladů a mnohdy přepočtenou na její současnou hodnotu diskontováním podle délky hypotetického konkursu. Tato nejednotnost může vyvolávat nejasnosti ohledně toho, která z veličin je relevantní pro určení výše zajištěné pohledávky při hlasování na schůzi věřitelů, úročení zajištěné pohledávky v reorganizaci, jakož i pro posouzení splnění předpokladů pro překonání nesouhlasu zajištěného věřitele s reorganizačním plánem. Autor zastává názor, že má-li se soud vyhnout některým absurdním právním závěrům, měl by tržní cenu a její diskontovanou likvidační hodnotu rozlišovat. Z diskontované likvidační hodnoty zahrnující náklady hypotetického konkursu by měl soud vycházet pouze pro test nejlepšího zájmu v § 348 odst. 1 písm. d) insolvenčního zákona. Cenu majetku vycházející z předpokladu skončení provozu dlužníkovy podniku ke dni podání posudku by měl soud používat pro všechny ostatní případy, kdy je hodnota dlužníkovy majetku relevantní.

Klíčová slova: Reorganizace; Znalecký posudek; Oceňování; Majetková podstata.

Insolvency Estate Valuation in Reorganization from Legal Perspective

ABSTRACT

Appraisers are not consistent in how to approach the valuation of assets in reorganization under Section 155 of the Czech Insolvency Act. Some appraisers determine the price at which the assets can be sold in liquidation, under the assumption that the business operation was terminated as of the date of valuation. Others take the view that the price corresponds to the liquidation value, i.e., the value minus the liquidation costs, which is often discounted by the length of the hypothetical liquidation to determine its present value. This inconsistency may give rise to confusion as to which of the figures to use to determine the amount of the secured claim for voting purposes during creditors' meetings, to calculate reorganization interest of the secured claim, or to cram down a reorganization plan against the objection of a dissenting secured creditor. The author is of the view that to avoid certain absurd legal conclusions, the court should distinguish between the market price and the discounted liquidation value. The court should exclusively use the discounted liquidation value involving the costs of a hypothetical liquidation to assess compliance with the best interest of creditors' test under Section 348 (1) d) of the Insolvency Act. The market price of assets evaluated under the assumption that the business operation was terminated as of the date of valuation should be used for all other purposes where the value of the debtor's assets is relevant.

Key words: Reorganization; Expert report; Evaluation; Insolvency estate.

JEL classification: G30

Poznámky k (zdánlivé) kolizi některých pasáží IZ

Zdeněk Strnad

ABSTRAKT

Oddlužení doznalo po tak zvané oddlužovací novele (zákon č. 31/2019 Sb.) účinné od 1. 6. 2019 řady změn jak na jeho počátku a v průběhu řízení, tak i na jeho konci. Přestože se v případě ukončování oddlužení jedná z dnešního pohledu o období poněkud časově vzdálené (a tedy mimo aktuální pozornost dlužníků i justice) a středobodem insolvenčního vesmíru jsou tak dnes především okolnosti vstupu do oddlužení, otázky zpeněžení majetku v případě zákonné kombinace, popř. administrace rozšířeného okruhu tzv. podřízených pohledávek, považuji již nyní za vhodné upozornit na některé momenty týkající se poslední fáze oddlužení, jež bude dle mého soudu také potřeba podrobit odborné diskusi. Předložený text se tak zabývá diferenciací postupů na samém konci oddlužení za situace, kdy dlužník nesplní bezvadně všechny své povinnosti v takové míře, že se touto skutečností musí soud zabývat.

Klíčová slova: Oddlužení; Splnění oddlužení; Osvobození od zbytku dluhů; Zrušení schváleného oddlužení.

Notes on the (Seeming) Collision of Some Parts of the Insolvency Act

ABSTRACT

After the so-called debt relief amendment to the Insolvency Act (No. 31/2019 Coll.) effective from 1 June 2019, debt relief has undergone a number of changes throughout the proceedings. Despite the fact that the termination of debt relief is a period somewhat distant from today's perspective (and thus often currently disregarded by debtors and courts) and the insolvency universe today focuses primarily on the circumstances of entering into debt relief, the question of selling the assets where applicable, and the administration of the extended set of so-called subordinated claims, I consider it appropriate to draw more attention to some moments concerning the last phase of debt relief, which too should be subject to expert debate. The present text thus deals with the differentiation of procedures at the very end of the discharge of debts in a situation where the debtor fails to fulfill all his obligations perfectly, so that the court must deal with them.

Key words: Discharge of debts; Discharge of debt relief; Relief from the rest of the debts; Withdrawal of the approved discharge of debts.

JEL classification: G30

Trnitá cesta Evropou k preventivní restrukturalizaci

Klára Vítková – Ondřej Zezulka

ABSTRAKT

Směrnice Evropského parlamentu a Rady o rámcích pro preventivní restrukturalizaci a druhé šanci přinese do českého prostředí dosud právně neupravený institut, a to preventivní restrukturalizaci. Text směrnice se připravoval téměř tři roky a od prvotního návrhu doznal významných změn. Důležitým vodítkem pro výklad jednotlivých ustanovení proto bude historie úprav (ve smyslu zaměření na odmítnuté varianty). Cílem příspěvku je tak metodou analýzy, syntézy a komparace (s postoji ostatních členských států EU) identifikovat klíčové změny v textaci směrnice, které by měly být zohledněny při její interpretaci. S ohledem na omezený rozsah textu bude pozornost věnována vybraným důležitým aspektům preventivní restrukturalizace, a to přerušení vymáhání pohledávek, ustanovování odborníků na restrukturalizaci, tvorbě tříd věřitelů a jejich hlasováním, pravidlům priority a testům životaschopnosti a ochraně financování.

Klíčová slova: Preventivní restrukturalizace.

A Thorny Journey through Europe towards Preventive Restructuring

ABSTRACT

The Directive of the European Parliament and of the Council on preventive restructuring frameworks and second chance will bring an institute, which has not been regulated in the Czech Republic yet, namely preventive restructuring. The text of the Directive had been prepared for almost three years and had undergone significant changes since the initial proposal. An important guideline for the interpretation of the individual provisions will therefore be the history of the modifications (in terms of the focus on rejected variants). The aim of the paper is thus to identify the key changes in the text of the Directive, which should be taken into account in its interpretation. The findings will be based on analysis, synthesis and comparison (with the opinions of other EU Member States). Considering the limited scope of the text, attention will be paid to selected important aspects of preventive restructuring, above all the suspension of individual enforcement actions, appointment of practitioners in the field of restructuring, formation of creditors' classes and their voting, priority rules and viability tests and protection of financing.

Key words: Preventive restructuring.

JEL classification: G33, G34

Některé aspekty financování podniku úpadce podle nové evropské směrnice

Eva Kislingerová

ABSTRAKT

Práce se v první rovině zabývá analýzou nové evropské Směrnice o restrukturalizaci a insolventci a mechanismů financování podniků v hrozícím úpadku či v úpadku, jak ho tato Směrnice obsahuje. Cílem bylo především zjistit odlišnosti od současné podoby českého práva a případně označit body, které mohou být problematické z hlediska implementace. Srovnávací analýzou budoucího požadovaného prostředí a současného stavu českého práva bylo zjištěno, že v této rovině neobsahuje Směrnice požadavky, které by vyžadovaly zásadní zásahy do českého práva. Práce se dále zabývá některými dalšími dopady Směrnice, a to především pro případnou vymahatelnost ručení či jiných plnění členů statutárních orgánů věřitelům. K této problematice práce formuluje názor, že důsledné zavedení některých institutů včasné výstrahy, jak je Směrnice požaduje po členských státech, může vést v budoucnu ke zlepšení postavení věřitelů ve sporech s členy statutárních orgánů a případně s dalšími odpovědnými osobami dlužníka.

Klíčová slova: Evropské právo; Financování podniku; Insolvence; Úpadek.

Some Aspects of Financing Insolvent Companies According to the New European Directive

ABSTRACT

The paper focuses firstly on the analysis of the new European Directive on preventive restructuring frameworks dealing with insolvency and financing of companies that are either insolvent or facing the risk of bankruptcy. It tackles the differences from the current Czech law, pointing out the concepts that may pose some difficulties when implementing them. When the future required environment was compared to the current state of Czech law, it was discovered that in this respect the Directive does not demand changes requiring fundamental changes to the Czech law. The paper also deals with some other impacts of the Directive, particularly regarding the possible enforceability of guarantees and other payments by the members of statutory bodies to creditors. In this respect, the paper concludes that a consistent introduction of some early warning tools, as required by the Directive from Member States, may improve the position of creditors in their disputes with the members of statutory bodies or other representatives of the debtor.

Key words: European law; Corporate financing; Insolvency; Bankruptcy.

JEL classification: G30, G33, K22

Ocenění podniku v insolvenčním řízení z pohledu báze hodnoty

Jana Němečková

ABSTRAKT

Článek se zabývá problematikou oceňování v souvislosti s požadavky, které jsou definovány v českém právním systému, speciálně v insolvenčním zákoně. Pozornost je věnována problematice báze hodnoty v českém prostředí, jsou analyzovány dosavadní teoretické práce na toto téma. Zvláštní pozornost je pak věnována otázkám likvidační hodnoty podle IVS 2017 a odrazu nového přístupu IVSC k oblasti likvidační hodnoty zejména v české oceňovací teorii. Zde je uskutečněna analýza odlišných situací při zpeněžení bez tlaku a při zpeněžení vynuceném. Jsou také analyzovány požadavky v oblasti oceňování tak, jak je obsahuje IZ. Problematika spojená s obtížemi při zjišťování ceny obvyklé, které mohou nastat a také nastávají především tehdy, má-li dojít k ocenění podniků (obchodních závodů) a obecně v případě specifických aktiv (například vysoce specializovaných nemovitostí), je pak doplněna o některá doporučení k podobným situacím.

Klíčová slova: Báze hodnoty; Hodnota; Insolvenční zákon; Ocenění podniku.

Business valuation in insolvency proceedings from the perspective of base of value

ABSTRACT

This article deals with the issue of estimating the value of a business in connection with the requirements defined in the Czech legal system, namely in the Insolvency Act. It focuses on the base of the value in the Czech environment and analyzes theoretical theses on this topic. Special attention is paid to the Liquidation Value according to IVS 2017, and to the reflection of the new IVSC approach to the issue of Liquidation Value, especially in the Czech valuation theory. In this respect, an analysis of different situations has been carried out - in the case of voluntary and forced monetization. Valuation requirements as contained in the Insolvency Act have also been analyzed. The issue of determining the usual price which may arise - especially should a (commercial) business be evaluated and generally in case of any specific assets (such as highly specialized real estate) - has been supplemented with recommendations for such situations.

Key words: Base of value; Value; The Insolvency Act; Business valuation

JEL classification: G30, G32